

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АПЕЛАЦИОНИ СУД У НОВОМ САДУ
Посл. бр. Гж. Уз - 7/17
Дана: 20. јун 2017. године
Нови Сад

7. 04. 17

ВИШИ СУД У НОВОМ САДУ	
предато лично, поштом препоручено	
обично дана _____	Рно _____
Примерака _____	прилога _____
ПРИМЉЕНО 30. 06. 2017	
Таксирано са _____	дн. Без таксе
Може таксе од _____	динара
Број _____	201 _____ Потпис _____
Време: _____	

У ИМЕ НАРОДА

Апелациони суд у Новом Саду у већу састављеном од судија Мире Тубин Чанак, председника већа, Јасмине Даниловић Стојковић и Габриеле Миловановић, чланова већа, у правној ствари тужиоца ПАНДУРОВ ЗОРАНА из Новог Сада, ул. [REDACTED] кога заступа пуномоћник Никола Шијан, адвокат у Новом Саду, против туженог ГРАД НОВИ САД, Градска управа за инспекцијске послове Нови Сад, ул. Димитрија Туцовића бр.3, кога заступа Правобранилаштво града Новог Сада, ради заштите у вези са узбуњивањем, одлучујући о жалби туженог против пресуде Вишег суда у Новом Саду пословни број Пуз.-3/15 од 12.04.2017. године, у седници већа одржаној дана 20. јуна 2017. године, донео је:

ПРЕСУДУ

Жалбу туженог **ОДБИЈА**, и пресуду Вишег суда у Новом Саду посл.и бр. Пуз.- 3/15 од 12.04.2017. год., у побијаном усвајајућем делу, **ПОТВРЂУЈЕ**.

Захтев тужиоца за накнаду трошкова жалбеног поступка се одбија.

Образложење

Пресудом првостепеног суда утврђено је да је тужени извршио штетну радњу према тужиоцу као повезаном лицу са узбуњивачем, која се састоји у издавању налога за рад и распоређивању на друге послове, па се забрањује туженом вршење и понављање штетне радње, у року од 15 дана од дана пресуђења, под претњом принудног извршења.

Обавезан је тужени да тужиоцу на име накнаде нематеријалне штете исплати износе: од 100.000,00 дин. због претрпљених душевних болова услед повреде части и угледа са ззк почев од 12.04.2017. год. па до исплате и 80.000,00 дин. због претрпљеног страха са ззк почев од 12.04.2017. год. па до исплате, а све у року од 15 дана од дана пресуђења, под претњом принудног извршења.

Обавезан је тужени да пресуду објави у једном дневном листу који излази на целој територији РС са тиражом од најмање 100.000 примерака, о свом трошку, у року од 15 дана од дана пресуђења, под претњом принудног извршења.

8893

Обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове парничног поступка у износу 159.900,00 дин. са зкк почев од 12.04.2017. год. па до исплате, у року од 15 дана од дана пресуђења, под претњом принудног извршења.

Одбијен је тужбени захтев преко досуђеног износа нематеријалне штете за претрпљени страх, као и са делом тужбеног захтева којим се тражи утврђење предузимања штетне радње и забране вршења и понављања исте као узбуњивач.

Против ове пресуде у усвајајућем делу, жалбу је изјавио тужени побијајући исту из свих законских разлога.

Испитујући побијану пресуду у границама разлога наведених у жалби, а пазећи по службеној дужности на битне повреде одредаба парничног поступка из чл. 374. ст. 2. тач. 1. до 3, 5, 7 и 9. ЗПП-а, и на правилну примену материјалног права, сходно одредби чл. 386. ст. 3. ЗПП-а, овај суд налази да је иста донета без битне повреде одредаба парничног поступка, те је на основу правилно и потпуно утврђеног чињеничног стања, правилно примењено материјално право.

Према чињеничном утврђењу првостепеног суда, које у смислу чл. 396 ст. 2 ЗПП-а, прихвата и овај суд и на њега упућује јер је утврђено на основу оцене изведених доказа, а којим је између осталог утврђено: да је тужилац у Градској управи за инспекцијске послове Града Новог Сада запослен од 1997. год. на радном месту главног комуналног инспектора. Марија Беретка је пријатељица, кума и колегиница тужиоца, такође запослена у Градској управи за инспекцијске послове, Одсек комуналне хигијене, Група за контролу и заштиту јавних зелених површина, на радном месту комуналног надзорника.

Решењем Градске управе за инспекцијске послове Града Новог Сада бр. XIV-112-01/2015-328 од 18.05.2015. год. тужилац је распоређен на радно место комунални инспектор у Области комуналне инспекције, Одсек за контролу комуналних система, почев од 25.05.2015. год., због потреба службе, а утврђено му је звање самостални стручни сарадник. Непосредно након распоређивања тужиоца на наведено радно место Марија Беретка му је предочила уочене неправилности у раду које је регистровала на свом радном месту, такође му је рекла да је о овим уоченим неправилностима обавестила и свог начелника.

Тужилац јој је рекао да те уочене неправилности представљају кривично дело за које се гони по службеној дужности и да и она чини кривично дело ако то не пријави надлежним органима.

Убрзо након тога ступио је на снагу Закон о заштити узбуњивача, те се она дана 05.06.2015. год. обратила Полицијској управи Нови Сад, Одељењу криминалистичке полиције. Истог дана од стране ПУ у Новом Саду, Одељења криминалистичке полиције, група за сузбијање привредног криминалитета у области економских односа са иностранством, банкарства и других финансијских организација сачињена је службена белешка о обавештењу примљеном од грађанина Марије Беретка. У овом обавештењу је наведено да је Беретка Марија охрабрена ступањем на снагу Закона о заштити узбуњивача, те да је својевољно приступила службеним просторијама ПУ Нови Сад код полицијског инспектора привредног криминала. Објаснила је начин функционисања и послове који се обављају у Градској управи за инспекцијске послове, навела на ком радном месту ради, те опис њених послова, као и поступак који се спроводи у Градској управи за инспекцијске послове од тренутка када комунални

инспектор затекне возило на зеленој површини непрописно паркирано па до наплате казне, начин на који је казна наплаћивана, да су различите казне предвиђене за физичка лица и правна лица, као и у чему се састоје, по њеном мишљењу, неправилности у раду, обустављањем поступка пре него што наплаћивањем казне правним лицима као да су физичка лица, односно наплаћивањем казни у мањем износу од прописаних, начин обустављања поступка службеним белешкама по налогу њених непосредних претпостављених и налогу в.д. начелника Балабана. Дана 09.06.2015. год. се обратила и Агенцији за борбу против корупције, попунивши формулар ове Агенције и пријавила лично опажање у оквиру својих редовних послова и радних задатака. У пријави је навела начине обустављања прекршајног поступка од стране начелника управе за инспекцијске послове Балабан Владимира, навела да се ради о злоупотреби службеног положаја и прекорачењу службених овлашћења, фалсификовању службених исправа и уништавању службене документације у циљу прикривања поменутих кривичних дела. Дана 22.06.2015. године Агенција за борбу против корупције је упутила допис Марији Беретки у коме је наведено да је Агенција за борбу против корупције поводом захтева тужиле за заштиту узбуњивача од 10.06.2015. год. утврдила да не постоји могућност за пружање заштите у смислу одредбе чл. 7 ст. 2. Правилника о заштити лица које пријави сумњу на корупцију с обзиром да је донет Закон о заштити узбуњивача који је почео да се примењује од 05.06.2015. год., те да заштиту може остварити у судском поступку пред Вишим судом у Новом Саду. Наведене интервенције Марија Беретка је радила уз помоћ тужиоца Зорана Пандурова и њега је именом и презименом и означила у захтеву за заштиту као треће лице при чему је у делу који се односи на податке за треће лице навела све његове личне податке.

У вези са пријавом коју је Марија Беретка поднела полицији, поједина лица из ГУ за инспекцијске послове су позивана током августа месеца 2015. год. на саслушање, између осталих и овде тужилац, који је саслушан 10.08.2015. год. о чему је сачињена службена белешка о обавештењу примљеном од грађана. Наиме, дана 10.08.2015. године од стране Полицијске управе у Новом Саду, Одељења криминалистичке полиције, Одсека за сузбијање привредног криминалитета, Групе за сузбијање привредног криминалитета у области производње и истраживања узрока пожара и хаварија, сачињена је службена белешка о обавештењу примљеном од грађана- овде тужиоца Пандуров Зорана, број ЦБ 1154796 231-5128/15-1. У овом обавештењу, тужилац је навео да је запослен у ГУ од августа 1997. год., а у ГУ за инспекцијске послове од 1998. год. и то на радном месту главни комунални инспектор до 2003. год., као и од јесени 2012. па до 01.09.2014. год., те да је у опису радног места, обављао послове организационе природе, распоред, начин рада одсека, сарадње Одсека комуналне инспекције, као и сарадњу са другим инспекцијама, односе са јавношћу, да је одржавао сваког понедељка колегијум са шефовима одсека и група којима је био надређен а на којим су му реферисали о стању у раду и пословима. Даље је навео да је више пута на колегијумима упозоравао на незаконитост у раду, те да о томе постоји и сведоци који су били присутни на колегијумима и то Саво Марковић кога је заменио Гајић Мирко, као шеф групе зеленог паука, затим Калаба Слободан који је био шеф групе за контролу и одржавање чистоће у граду, шеф Одсека комуналног реда Боро Ђилас, Татјана Вукашин која је била шеф зоохигијене, Илија Росић као шеф одсека за контролу комуналних система и Љиљана Зекановић као шеф одсека за контролу комуналних уређаја и објеката на јавним површинама, а од којих је очекивао да га правовремено и ваљано извештавају. Навео је да је посебно инсистирао на забрани праштања казни по било ком основу, затим на забрани склањања предмета и др, те да је за све предмете за које неко тражи интервенцију, тражио да се те странке упуте на њега где би им он објаснио да не могу да имају протекцију и да морају да измире казну као и сваки други грађанин. Тужилац је даље навео да није могао да има увид у све

предмете због обимности, а то је уједно био посао шефова група и одсека непосредно контролишу и координирају рад својих подређених инспектора и надзорника, а у опису његовог посла је било и да подноси шестомесечне и годишње извештаје о раду Области комуналне инспекције. Навео је да је за време када је био главни комунални инспектор, дошло до побољшања резултата, што је било и евидентирано у извештајима, као и да му је надређени био начелник, односно заменик начелника када је начелник био спречен да обавља свој посао. Даље је навео да је на радном месту начелника, док је тужилац био главни комунални инспектор био Владимир Балабан, а његов заменик је био Ковач Милорад, те да је Шијак Дејан у августу 2014. године заменио Ковач Милорада. Док је био главни комунални инспектор, тужилац је навео да није уочио неке противзаконистости у раду (сем прекршаја радне дисциплине за које је подносио пријаве) да су му долазили шефови одсека и група и тражили интервенцију за неку странку, али да су исте биле одбијене. Даље је навео да је због природе посла, а првенствено због његове обимности и чињенице да у инспекцији постоји један део запослених који нису овлашћена лица и који немају право потписа (надзорници немају право да воде управни поступак и иницирају прекршајни поступак јер немају одговарајућу стручну спрему), тужилац увео правило да се прекршајни налози потписују бланко, а о ком начину рада је упознао начелника Балабана и чланове градског већа, који су исти одобрили, а такав начин рада су први у Србији увели, а он се и данас примењује у другим градовима. Навео је да је своје подређене добро подучио како треба да поступају и детаљно их упознао са Законом о прекршајима, као и да је увео правило да странка која дође у паркинг сервис а којој је возило однешено, мора да попуни изјаву да је власник возила и да је њеним возилом учињен прекршај, на који начин је смањено евентуалне злоупотребе, а својим подређеним је изричито наложио да морају да траже на увид саобраћајну дозволу приликом исписивања прекршајног налога, те да су сви предмети који су архивирани за време док је он био главни комунални инспектор, морали имати неки правни основ за архивирање, а да би се смањило простор за злоупотребе, посебно је инсистирао на изводу из МУП-а који је морао бити обавезан акт у предмету, односно прекршајни налог се није могао исписати без провере вланика возила, а уколико је било неких злоупотреба, исти није имао сазнања о томе, а у пракси је то могло бити могуће на тај начин да се тужилац приликом интервенције "заобиђе", тј. да га не информишу шефови група и одсека (који иначе имају детаљније информације о раду своје групе). Када је тужиоцу предочена копија службене белешке бр. 2289 од 05.02.2015. год. (као и белешка бр. 3384 од 03.02.2015. год.) којом је од стране начелника Балабан Владимира обустављено вођење управног и прекршајног поступка, исти је изјавио да је такав тип белешке видео у оригиналу, али не може да тврди да је баш ту белешку видео, могуће да јесте. Навео је да је такав тип белешке видео тек након што му их је Марија Беретка показала и питала га као правника да ли су исте противзаконите, а било их је преко двадесетак белешки таквих, које је он држао у рукама и лично видео, а време настанка истих је период када је тужилац увелико био смењен са места главног комуналног инспектора. Такође, навео је да му је Марија Беретка исте показала када је био распоређен на друго радно место и када више није могао да утиче на контролу архивирања и тока предмета. Навео је да је тада, као правник, рекао да је у питању евидентна злоупотреба, да му је Марија рекла да таквих белешки има преко 50, а да је тужилац њој напоменуо да је у питању кривично дело у ком је извршилац ставио свој потпис као признање извршења кривичног дела. Навео је да му је Марија рекла да она не жели да учествује у свему томе, да жели да буде чистог образа и да ће целу ствар да пријави полицији, као и да је она те белешке потписала по налогу Мирка Гајића, који је исте сачинио, искуцао на свом компјутеру а да су их она и Балабан потписали. Навео је да је након тога, Марија упозорила своје надређене да је то кривично дело али су се они оглушили на њена упозорења. Навео је да што се тиче предмета број 358 од 04.02.2014.

год., да је у питању предмет који је застарео за прекршајно гоњење да је захтев за покретање прекршајног поступка од 06.04.2015. год. беспредметан и да је сам по себи кривично дело јер се грађани не смеју гонити без основа, а овде је јасно да се покреће поступак за дело које је застарело. Када му је предочена копија предмета бр. 359 од 04.02.2014. год. на ком је у горњем десном углу исписано "Не покретати прекршајни поступак Пандуров", тужилац је изјавио да је првобитно настао предмет чија је копија са забелешком њему приказана, а он је имао такав предмет са таквом забелешком у рукама, и то у оригиналу, те да када му је Марија Беретка видно уплахирана саопштила да постоје противзаконите белешке Балабан Владимира о обустави поступка, показала му је предмет у оригиналу са наведеном забелешком и питала га да ли је могуће да је он у свему томе учествовао, он узео предмет у руке, и погледао полеђину управног акта, те уочио његову својеручну забележбу којом је констатовао да је у предмету интервенисао Никола Ћировић, и одмах се сетио да је исти преко начелника Балабана ургирао да се тај предмет обустави, а Никола Ћировић је био члан градског већа за комуналне делатности. Навео је да га је Ћировић и лично позвао и рекао му да се све договорио са Балабаном, што је начелник претходно потврдио, а тужилац је Сава Марковићу то све објаснио. Када му је предочена копија предмета бр. 358, тужилац је изјавио да је она веродостојна, а на питање полицијског службеника због чега полиција није пронашла такав предмет са забелешком, исти је изјавио да је кошуљица предмета бр. 358 мењана јер је оригиналну држао у својим рукама, а такође су мењани и прилози предмета који је полиција затекла у инспекцији јер тужилац није пронашао прилоге на којима постоји његова забелешка, а заправо је исти такву забелешку ставио на један од примерака решења НН лицу да уклони возило, а оправдано верује да је такво решење "нестало" те га зато полиција није пронашла, Када му је предочена копија решења НН лицу која се налази у копији оригиналне- првобитно настале кошуљице, тужилац је изјавио да је таква копија решења верна оригиналу јер у горњем десном углу стоји забележба коју је написао и потписао Сава Марковић, а која говори у прилог претходно изнетог, те да је Сава Марковић видео његову забелешку, на основу које је унео своју забелешку на решење НН лицу, а што доказује да је Сава Марковић видео оригиналну документацију и да је само то констатовао својом забелешком. Такође, у прилог изнетом говори и копија службене белешке Балабан Владимира која му је данас предочена у полицији а којом начелник противправно стомира цео предмет, а исти одговорно тврди да је такву оригиналну белешку видео јер му је исту на увид предочила Марија Беретка, а зна да је у питању баш та белешка јер се односила на предмет за који је тужилац сачинио забелешку, те да је очигледно да је оригинални примерак такве службене белешке "извађен" из предмета. Тужилац је напоследку навео да сва непосредна сазнања о раду групе "Зеленог паука" има Мирко Гајић који врши непосредну контролу над комуналним инспекторима и надзорницима.

Основно јавно тужилаштво је по поднетој кривичној пријави ПУ Н.Сад против Балабан Владимира, Росић Илије и Гајић Мирка покренуло предистражни поступак, а потом поднео и оптужни предлог Основном суду у Новом Саду због кривичног дела злоупотребе службеног положаја из чл. 359 Кривичног законика.

Половином августа месеца 2015. год. тужилац је започео коришћење годишњег одмора, са ког се вратио почетком септембра.

Непосредно након повратка са годишњег одмора, налогом за рад Градске управе за инспекцијске послове Града Новог Сада број XIV-021-1/2015-80-10 од 11.09.2015. год. овде тужиоцу, распоређеном на пословима комуналног инспектора у Области комуналне инспекције, Одсеку за контролу комуналних система, наложено је да почев од 01.10.2015. год. поред горе наведених, врши и послове комуналног инспектора у

Одсеку комуналне хигијене, Овим налогом тужилац је фактички требало да обавља посла. Наиме, послови комуналног инспектора подразумевају рад на терену, а посао обухваћен налогом од 11.09.2015. год. обухватао је послове инспекцијског надзора који је посао у канцеларији. Тужилац је дипломирани правник са положеним правосудним испитом (висока стручна спрема), а за послове обухваћене налогом предвиђена је средња и виша стручна спрема. На радна места обухваћена налогом су распоређивани комунални надзорници, а не комунални инспектори, као што је то био тужилац.

Тужилац је дана 19.09.2015. год. изјавио приговор на наведени налог, који је решењем Градске управе за инспекцијске послове Града Новог Сада број XIV-021-1/2015-80-10-1 од 23.09.2015. год., те је истим решењем налог за рад број XIV-021-1/2015-80-10 од 11.09.2015. год. стављен ван снаге, уз образложење да је приговор основан имајући у виду обилност посла који је сада поверен тужиоцу.

Ово решење тужиоцу је уручено у петак, међутим већ у понедељак добио је нови налог - налог за рад ГУ за инспекцијске послове Града Новог Сада број XIV-021-1/2015-80-12 од 28.09.2015. год., којим му је наложено, да у периоду од 01.10.2015. год. до 31.03.2016. год., због повећаног обима посла у Одсеку комуналне хигијене, Групи за контролу и заштиту јавних зелених површина, врши послове који се односе на уклањање возила затечених на јавним зеленим површинама. Нови налог за рад подразумевао је послове са средњом стручном спремом.

Тужилац је дана 30.09.2015. год. изјавио приговор на наведени налог за рад. По овом приговору до данас није одлучено, као ни по обраћању тужиоца Градоначелнику града Новог Сада који је непосредни руководилац Балабан Владимиру.

Распоредом рада у ЈКП "Паркинг сервис" за октобар 2015. год. је предвиђено да у периоду од 01.10. до 31.10.2015. год. овде тужилац Пандуров Зоран и Снежана Парошки раде у две смене и то тако што прва смена траје од 07,00-15,00 часова, а друга од 14,00-22,00 часова, с тим што се исти смењују тако да је у периоду од 3-6 дана тужилац прва смена, а Снежана Парошки друга, и обрнуто.

За период од 13.09.2015. год. до 02.01.2016. год. утврђен је списак дежурних комуналних инспектора према ком је овде тужилац био дежуран у периоду од 27.12.-02.01.2016. год. Посао дежурног инспектора подразумева да је он надлежан за све пријаве које за време дежурства пристигну у комуналну инспекцију. Тужилац је био једини из групе „зелени паук“ који је одређен за дежурство за целу инспекцију, пре тога радници-зеленог паука нису били одређивани за дежурства. Разлог дежурстава није повећан обим посла већ нужда.

Због наведених догађаја тужилац је био врло узнемирен, несигуран, уплашен, те се 30.09.2015. год. јавио на преглед свом лекару, ком није могао ни да се обрати (јер није могао да изусти какав проблем има) већ је само показао налоге за рад, те га је лекар опште праксе упутио на преглед код неуропсихијатра, који му је након прегледа, преписао терапију седативима и изолацијом из радне средине те је тужиоцу почев од 01.10.2015. год. отворено боловање одн. наступила је његова привремена спреченост за рад, о чему је Дом здравља Нови Сад дана 30.09.2015. год. издао потврду број 08037698.

Тужилац је на боловању био до почетка јануара 2016. год.

Пре одласка на боловање колеге су према тужиоцу промениле однос у смислу да нису хтели да му се јаве, окретали су главу. Дешавало се да поједине колеге када Марија и тужилац прођу ходником, плују иза њих и говорили су како начелник идеално ради свој посао и да нису њих двоје смели то да ураде. Тужилац се због свега овога лоше осећао, био је тужан, било га је истовремено и срамота.

Тужилац раније није имао психијатријских сметњи. Лекар специјалиста неуропсихијатар је код тужиоца приликом првог јављања поставио дијагнозу за реакцију на стрес и проблеме на послу. Током лечења тужилац је био депресиван са најтипичнијим тегобама у виду нерасположења, безвољности и незаинтересованости. Стресор су у конкретном случају били проблеми на послу.

Осим страха због читавог следа догађаја долази и до душевних болова због повреде части и угледа. Тужилац је особа са вишегодишњим искуством на руководећим местима, никада није имао проблема у каријери, важи за стручњака у правним пословима и држи до свог професионалног и личног морала. Душевни болови се код њега појављују када схвата да је у питању притисак на њега и да је обесправљен.

Напред описани страх и душевни болови нису елементи који се могу сабирати, они се преплићу и постоје сваки за себе. След догађаја је имао и квалитет и квантитет да је могао да доведе до психичке дисфункције како је описана. Осим тога постоји директна узрочно-последична веза између напред описаних догађаја и последичне напред описане психичке дисфункције код тужиоца.

Пре предметних догађаја тужилац је важио за најбољег правника у ГУ за инспекцијске послове и такво мишљење је о њему имала већина запослених, важио је за поштеног човека и за неког ко ништа што није у складу са законом не би урадио. Сви запослени су га волели и ценили, а по савете код њега нису долазиле само колеге истог ранга, већ и његови шефови и надзорници.

Након предметних догађаја тужилац и Марија Беретка су важили за „означена лица“ у смислу да су они ти који су имали везе са покренутим поступком пред ПУ и ређи су били контакти запослених са њима, а разлог за то је био страх од евентуалних последица.

Пријатељи тужиоца су сва напред наведена догађаја имали прилику да прате преко медија, те су након тога звали тужиоца и интересовали се у вези са тим у смислу јел тачно да је то урадио, због чега се тужилац веома лоше осећао и морао је да се правда и да објашњава да је радио све у складу са законом, као и увек, међутим у кругу породице и пријатеља тужилац није изгубио углед који је имао, већ је добио њихову подршку. Код тужиоца лично је настала промена у његовом понашању, од једног веселог и насмејаног човека, он је сада особа која је повучена у себе, стално под неким стресом и замишљен, несигуран

Тужилац је, као и остали запослени у ГУ обавештен о правима узбуњивача, поступку узбуњивања, као и другим питањима од значаја за узбуњивање и заштиту узбуњивача посебним писаним обавештењем од 02.12.2015. год., које је примио дана 11.12.2015. год.

Током 2016. год. од стране Министарства државне управе и локалне самоуправе извршен је ванредни инспекцијски надзор у ГУ за инспекцијске послове града Новог Сада, те запсницима од 07.11.2016. год. и од 14.12.2016. год. констатовано да Дејан

Шијак и Владимир Балабан не испуњавају услове који су прописани чл. 45 Закона о инспекцијском надзору јер немају 5 година радног искуства на инспекцијским пословима, те је Градском већу града Новог Сада наложено решењима од 07.11.2016. год. и од 14.12.2016. год. да укине решење о постављењу в.д. начелника ГУ за инспекцијске послове Балабан Владимира и решење о постављењу в.д. заменика начелника ГУ за инспекцијске послове Шијак Дејана у року од 15 дана од дана достављања решења.

Пресудом Вишег суда у Новом Саду бр. Пуз- 6/16 од 20.02.2017. год. утврђено је да је овде тужени, као и тамо тужени, извршио штетну радњу према тужиљи Беретка Марији, као узбуњивачу, која се састоји у премештању и распоређивању тамо тужиље на друго радно место, без стварног и објективног разлога, те је забрањено туженом да штетну радњу понови без стварног и објективног разлога, те је наложено туженом да омогући тужиљи обављање послова њеног радног места - надзорника у области комуналне инспекције, Одсек комуналне хигијене, Група за контролу и заштиту јавних зелених површина, те је обавезан тужени да јој на име накнаде нематеријалне штете због претрпљених душевних болова услед повреде угледа и части исплати износ од 100.000,00 динара, те да ову пресуду објави у једном дневном листу, који излази на целој територији Републике Србије са тиражом од најмање 100.000 примерака о свом трошку, те да тужиљи накнади трошкове спора, а све у року од 15 дана од дана пресуђења. Ова пресуда до дана закључења главне расправе у овој парници није постала правноснажна. Правноснажна је постала у току овог жалбеног поступка дана 26.05.2017. год.

Неправноснажном пресудом због пропуштања Основног суда у Н.Саду бр. П1-уз-2/15 од 15.01.2016.год. поништен је као незаконит налог за рад од дана 28.09.2015.год. донет од стране туженог.

Правноснажним решењем овог суда од 06.11.2015.год. у овој парници је издата привремена мера којом је одложено правно дејство налога за рад туженог од дана 28.09.2015. год., те је наложено туженом да омогући тужиоцу обављање послова комунални инспектор у области комуналне инспекције, Одсек за контролу комуналних система у складу са решењем Градске управе за инспекцијске послове Града Новог Сада број XIV-112-01/2015-328 од 18.05.2015. год., све наведено до правноснажног окончања овог поступка.

Полазећи од наведеног чињеничног стања, које је првостепени суд утврдио након правилне и брижљиве оцене сваког доказа појединачно и свих доказа заједно у њиховој међусобној вези, овај суд налази да је првостепени суд правилно применио одредбе материјалног права и тужбени захтев тужиоца усвојио.

Чланом 2. тач 1. Закона о заштити узбуњивача (у даљем тексту: Закон) дефинисан је појам „узбуњивача“ као откривање информација о кршењу прописа, кршењу људских права, вршењу јавног овлашћења противно сврси због које је поверено, опасности по живот, јавно здравље, безбедност, животну средину, као и ради спречавања штете великих размера, а тачком 2. дефинисан је појам „узбуњивача“ као физичког лица које врши узбуњивање у вези са својим радним ангажовањем, поступком запошљавања, коришћењем услуга државних и других органа, носилаца јавних овлашћења или јавних служби, пословном сарадњом и правом власништва на привредном друштву. У чл. 6 истог закона се наводи да повезано лице има право на заштиту као узбуњивач ако учини вероватним да је према њему предузета штетна радња због повезаности са узбуњивачем.

У чл. 8. Закона прописано је да лице које је у вршењу службене дужности доставило информацију, има право на заштиту као узбуњивач ако учини вероватним да је према њему предузета штетна радња због достављања информације. Према чл. 18 Закона поступак спољашњег узбуњивања започиње достављањем информације овлашћеном органу. У чл. 21 ст. 1. т. 12 Закона прописано је да послодавац не сме чињењем или нечињењем да стави узбуњивача у неповољнији положај у вези са узбуњивањем, а нарочито ако се неповољнији положај односи на распоређивање или премештај на друго радно место. У чл. 22 Закона прописано је да у случајевима доношења штете због узбуњивања, узбуњивач има право на накнаду штете, у складу са законом који уређује облигационе односе. Према чл. 23 Закона узбуњивач према коме је предузета штетна радња у вези са узбуњивањем има право на судску заштиту у прописаним роковима, са утврђеном садржином тужбе према чл. 26 Закона. У чл. 29 истог закона се наводи да је, ако је у току поступка тужилац учинио вероватним да је према њему предузета штетна радња у вези са узбуњивањем, на туженом терет доказивања да штетна радња није у узрочној вези са узбуњивањем. Чл. 185 ЗОО-а је прописано да је одговорно лице дужно успоставити стање које је било пре него што је штета настала. Чланом 200 ЗОО-а је прописано да за претрпљене физичке болове, за претрпљене душевне болове због умањења животне активности, наружености и за страх ће суд, ако нађе да околности случаја то оправдавају, а нарочито јачина болова и страха, као и њихово трајање, досудити правичну новчану накнаду.

У поступку по тужби за заштиту у вези са узбуњивањем, обавеза тужиоца је да изнесе и докаже чињенице које указују да је дошло до штетне радње у вези са узбуњивањем до степена вероватноће, док је обавеза туженог да докаже своје наводе до степена извесности. Стога је тужени, супротно наводима жалбе, био дужан да пружи доказе за своје наводе, па тако и на околност аутентичности потписа службених белешки од стране Балабан Владимира, што није учинио.

У предметном поступку тужилац тражи заштиту у вези са узбуњивањем, у погледу утврђења да је према њему предузета штетна радња која се састоји у премештају и распоређивању тужиоца на друго радно место без стварног и објективног разлога, забрану понављања штетне радње, налагање туженом да омогући тужилац обављање послова свог радног места, накнаду нематеријалне штете и објављивање пресуде донете по тужби, а све у смислу чл. 26. Закона. С обзиром на наведено, неосновано се тужени позива да се у конкретном случају ради о пресуђеној ствари, будући да нема идентитета захтева у поступцима које је тужилац водио, односно да се ради о два различита поступка, како по врсти тако и по постављеном тужбеном захтеву. Тужилац ужива заштиту из чл. 6 Закона о заштити узбуњивача, који предвиђа да повезано лице има право на заштиту као узбуњивач, ако учини вероватним да је према њему предузета штетна радња због повезаности са узбуњивачем, те у смислу свега напред наведеног ужива и право на накнаду штете из чл. 22 истог закона, а у складу са законом који уређује облигационе односе, јер послодавац не сме таквим чињењем (у конкретном случају чињењем из тачке 12 члана 21 цитираног закона - распоређивањем одн. премештањем на друго радно место) ставити узбуњивача или повезано лице са њим у неповољнији положај, због тога што је пријављена злоупотреба. Стављање узбуњивача одн. повезаног лица чињењем или нечињењем у неповољнији положај због узбуњивања представља штетну последицу, због које узбуњивач одн. повезано лице има право на судску заштиту. Суд налази да статус тужиоца као повезаног лица, несумњиво произилази како из писане документације (приложеног захтева Марије Беретке за заштиту узбуњивача од 09.06.2015. год. поднетог Агенцији за борбу против корупције), где је он означен као треће лице, тако и из исказа саслушаних сведока и тужиоца из којих произилази да је радње откривања информације о кршењу прописа извршила

Марија Беретка, а у вези са чим се претходно консултовала, те потом имала право на моралну подршку и помоћ у састављању захтева и другим активностима од стране тужиоца, па суд налази да је тужилац осим свог статуса повезаног лица, учинио вероватним и да је према њему предузета штетна радња због повезаности са узбуњивачем, а што произилази из напред наведених чињеница, пре свега издатих налога за рад и прекидања комуникације између тужиоца и издаваоца тих налога. Наиме, првостепени суд је ценећи све напред наведено, правилно нашао да је тужилац у току поступка учинио вероватним у смислу чл. 29 цитираног закона да је према њему предузета штетна радња у вези са узбуњивањем, с обзиром на моменат сазнања начелника за својство тужиоца у односу на предметно узбуњивање (јун 2015. год.), а који начелник је истовремено и доносилац налога којима се тужилац потом распоређује на друге послове и то у периоду спровођења истражних радњи надлежне ПУ и тужилаштва у вези са пријавом Беретка Марије, па и према начелнику (који је саслушан током септембра 2015. год.), те у контексту наведеног а узимајући у обзир временску дистанцу између момента сазнања начелника за повезаност тужиоца у активностима Беретка Марије и моменат доношења првог и другог налога за рад којима премешта тужиоца на друге послове и одређује његово додатно ангажовање на дежурству (налог од 11.09.2015. год. и налог од 28.09.2015. год.), па налази да је у овим околностима (када је тужилац учинио вероватним да је према њему предузета штетна радња у вези са узбуњивањем) на туженом терет доказивања да штетна радња није у узрочној вези са узбуњивањем, те је суд донео одлуку као у изреци првостепене пресуде, налазећи да тужени није искључио пруженим доказима ову вероватну узрочно-последичну везу. Суд у конкретном случају вероватност узрочно-последичне везе темељи и на чињеници да је у односу начелника према тужиоцу дошло до промене у смислу да је престао да се јавља тужиоцу након предметних догађања, обзиром да су у вишегодишњем периоду који је претходио спорном имали коректан однос и сарадњу.

Обзиром на све напред навео те како суд налази да тужилац има право на накнаду штете из чл. 22, а у вези са чл. 6 Закона о заштити узбуњивача, суд је приликом одлучивања о истој имао у виду да је тужилац претрпео нематеријалну штету из чл. 200 ЗОО у виду страха и душевних болова због повреде части и угледа.

Полазећи од радног окружења у коме је тужилац обавља свој рад након откривања информација државном органу и од односа колега према њему, као и од односа непосредних руководиоца и промене радног места, првостепени суд је правилно нашао да је код тужиоца дошло до поремећаја психичке равнотеже као последице штетне радње које је тужени према њему предузео, због чега тужилац у смислу члана 200 ЗОО има право на накнаду нематеријалне штете због претрпљених душевних болова услед повреде части и угледа у досуђеној висини, те се супротни жалбени наводи у погледу неоснованости овог дела тужбеног захтева не могу прихватити.

Овај суд је ценио и остале наводе жалбе туженог као и допуне жалбе, те стао на становиште да исти не утичу на доношење другачије одлуке.

Жалбом тужени указује на погрешну оцену исказа сведока, које наводе овај суд не прихвата, имајући у виду да је првостепени суд правилно оценио и образложио све изведене доказе, па и исказе саслушаних сведока, коју оцену у свему прихвата и овај суд и на исту упућује.

Супротно жалбеним наводима туженог, побијана пресуда је јасна и разумљива, изрека пресуде не противречи изведеним доказима-писменим исправама, садржи све разлоге о битним чињеницама и нема недостатака због којих се не може испитати, па не стоји

битна повреда одредаба парничног поступка из чл. 374 ст. 2 тач. 12 ЗПП-а на коју жалба указује.

Правилно је првостепени суд на основу чл. 150, 151 и чл. 153 ст. 1 ЗПП-а одлучио о парничним трошковима, досуђујући их за све оправдане и нужне радње тужиоца у поступку. а обрачун истих се жалбом не доводи у питање.

Трошкови одговора на жалбу туженог се не досуђују обзиром да исти није имао утицаја на доношење другостепене одлуке.

Како овај суд није нашао да постоје разлози на које жалба указују, а који би довели у питање законитост и правилност побијане пресуде, као ни разлози на које суд пази по службеној дужности, применом одредбе члана 390 ЗПП-а, одлучио је као у диспозитиву одлуке.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА
Судија

Мира Тубин Чанак с.р.

Зто:

